

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневник

НА

11. заседание

Четвъртък, 18 ноември 1943 г.

Открито в 16 ч. 50 м.

Председателствувал председателят Христо Калфов.

Секретари: Атанас Цветков и Димитър Сараджов.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.		Стр.
Съобщения:		2. За Пощенската спестовна каса. (Второ четене)	98
Отпуски	95	3. За уеднаквяване на наказателно-съдопроизводствените	
Законопроекти	95	правила по някои закони. (Второ четене)	102
Дневен ред:		Говорили: Ангел Държански	102
Законопроекти:		Д-р Константин Партов	103
1. За бубарството. (Първо четене)	95	Дневен ред за следващото заседание	106

Председател Христо Калфов: (Звъни) Има нужният брой народни представители. Отварям заседанието.

(Отсъствуват: Георги Василев Рашков, Георги Желязов Сви-
наров, д-р Георги Рафаилов Попов, Гето Кръстев Гетов, Иван
Петров Недялков, Илия Димитров Славков, Матю Иванов Колев,
Никола Мушанов, Серафим Георгиев)

Има да направя следните съобщения:

Разрешен е отпуск на народните представители: г-н Иван Пе-
тров Недялков — 5 дни и на г-н Петър Марков — 2 дена.

Постъпил е от комисията по отговора на тронното слово
проектно-отговорът на тронното слово.

Ще бъде раздаден на г-да народните представители и поставен
на дневен ред.

Д-р Никола Минков: Г-н председателю! Моля да бъде записан
за разискванията по отговора на тронното слово.

Председател Христо Калфов: Постъпили са: от Министер-
ството на търговията, промишлеността и труда — законопроект за
отчуждаване от държавата на минни концесии и периметри за
нафтосишти.

От Министерството на земеделието и държавните имоти —
законопроект за отстъпване даром от държавата на Българската
национална спортна федерация покрития недвижим имот, находящ
се в София, ул. „Бачо Киро“ № 4.

От същото министерство — законопроект за отстъпване от
държавата на Съюза на бойците от фронта в България държавен
покрит недвижим имот, находящ се в София, ул. „Клементина“
№ 10.

Ще бъдат раздадени на г-да народните представители и поста-
вени на дневен ред.

Минаваме към дневния ред — точка първа:

Първо четене на законопроекта за бубарството.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Който г-да народни представители приемат да бъдат проче-
тени само мотивите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събра-
нието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за бубарството

Г-да народни представители! Бубарството у нас дава допълни-
телен доход на около 100.000 селски и градски домакинства, като
на някои места то е главен поминък на населението. При това, в
много райони на страната, особено след присъединяването на
Тракия и Македония, има отлични условия за засилване и разши-
рение на бубохраненето.

Годишното производство на пашкули обаче все още не е над-
вишило 3 милиона килограма, въпреки че в новите граници на
страната то би могло да се увеличи над 4 милиона килограма. При
това и качеството и рандеманът на пашкулите може да се подобри
още твърде значително.

Тъй като днес нуждите и възможностите на бубарството са
много променени, съществуващото законодателство не може да
обхване и уреди цялостно материята, с оглед на необходимото
подобрене и разширение.

Това може да се постигне чрез законоположения, които да
подпомогнат развитието на нашето бубарство и създадат условия
и възможности за подобрене и разширение на пашкулопроизвод-
ството, както и за повишение рандемана и качествата на нашата
коприна. Едновременно с това ще се подобри и стабилизира поми-
нъкът на бубохранителите.

Поради това се изработи настоящият законопроект за бубар-
ството, чиито по-главни постановления предвиждат:

Организиране производството на бубеното семе от Министер-
ството на земеделието и държавните имоти при по-добри условия
за работа чрез семепроизводители с добра подготовка и подходящи
стерилизации за семепроизводството.

Ежегодно определяне от министерството, в зависимост от нуж-
дите и възможностите, количествата и типовете бубено семе,
които трябва да се произвеждат от гренъорите, като бубеното
семе за репродукция се произвежда от бубарските опитни и кон-
тролни станции. Урежда се и начинът за закупуването и пласира-
нето на бубеното семе.

Люпене на бубеното семе в общи люпилни от подготвени лица
и извеждане борбата с болестите по бубите от агрономическите
служби, подпомогнати от бубарските опитни и контролни станции.
Залазване на съществуващите черничев дървета и създаване
на черничев разсадници и опитно-демонстративни черничев на-
саждения.

Регламентиране на закупуването, продажбата и използването
на пашкулите. Изследване и контролиране на технологическите ка-
чества на коприната и защита на същата.

Насърчителни мерки и други.

Като излагам това, моля, г-да народни представители, да одо-
брите чрез надлежно гласуване приложения законопроект.

Гр. София, ноември 1943 г.

Министър на земеделието и държавните имоти: Д-р Ив. Бешков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за бубарството

Глава I

Цел

Чл. 1. Настоящият закон има за цел подобренето, засилването
и насърчването на бубарството, черничарството и копринарството
в царството,

Глава II

Производство на бубено семе

Чл. 2. Министерството на земеделието и държавните имоти
организира производството на бубеното семе чрез правонамисти се-
мепроизводители.

Бубеното семе се произвежда по целюлярната система на Луи
Пастър и контролира по начин, определен в правилника.

Чл. 3. Производители на бубено семе могат да бъдат само
лица, отговарящи на следните условия:

а) да са българи и български поданици и да не заемат дър-
жавна или общинска служба;

б) да имат призната подготовка по гренъорство или да са
агрономи, работили най-малко една година по бубарство, както и
да не са по-възрастни от 70 години;

в) да имат необходимото помещение и инвентар за производство най-малко на 1.000 унци, както и да са се проявили като производители на добросъвестно семе.

При избора за производители на бубено семе се дава предпочитане на завършилите висше, полувисше и средно земеделско образование.

Забележка. На завършените от настоящия закон гренъори се възлага производство на бубено семе, ако, освен изброените условия, средното им годишно производство през последните 10 години за годините, през които са работили, не е по-малко от 200 унци.

Чл. 4. Семенпроизводителите са длъжни:

а) да участвуват лично в производството на бубено семе;
б) да произвеждат количествата и типовете бубено семе, които ще им се определят от Министерството на земеделието и държавните имоти;

в) да извършват предварителните проучвания по отношение на болестите грасерия, флашерия, мускардина и пегрина върху бубите и пашкулите, предназначени за производството на бубено семе и
г) да водят специални книги за производството на бубено семе.

Чл. 5. Семенпроизводители, които по силата на чл. 3 от настоящия закон се лишат от правото да произвеждат в бъдеще бубено семе, се обезщетяват според размера и количеството на производството и ангажираните в него средства от фонда „Подобрения на бубарството и черничарството“.

Чл. 6. Общото количество бубено семе, което трябва да се произведе за нуждите на вътрешния пазар, се определя от Министерството на земеделието и държавните имоти и се разпределя между семенпроизводителите. Производството на бубено семе на отделния гренъор не може да бъде по-малко от 800 унци.

Освен определените им количества бубени семена за нуждите на страната, гренъорите могат да произвеждат с разрешение на Министерството на земеделието и държавните имоти на свой риск бубени семена за износ. Износът на бубеното семе се извършва под контрола на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Чл. 7. Пашкулите, предназначени за производство на бубено семе, се произвеждат в специални репродукционни зони под контрола на бубарските опитни и контролни станции и агрономическите власти. Те трябва да произхождат от одобрени партии, които са дали не по-малко от 65 кг. пашкули от една унция бубено семе за бялата, 60 кг. за жълтата и 45 кг. за златна китайска раса.

Чл. 8. Бубарските опитни и контролни станции произвеждат бубено семе за репродукция.

По нареждане на Министерството на земеделието и държавните имоти, всеки производител на бубено семе е длъжен да замени репродукционните си семена с такива, добити от бубарските опитни и контролни станции.

Чл. 9. Заведенията за производство на бубено семе се ревизират от агрономи-специалисти. За резултата от ревизията се съставя акт, който се препраща в съответната бубарска опитна и контролна станция.

В случай че гренъорът остане недоволен от резултата на ревизията и поиска втора ревизия, допуск се такава, ако се внесат предварително необходимите разноски, като за целта ревизорът запечатва спорните пашкули, целоли с пеперуди или бубено семе. Решенията от втората ревизия са окончателни и се представят в Министерството на земеделието и държавните имоти.

Чл. 10. Произведеното бубено семе се предава на задължително съхранение, зимуване и контрол по отношение болестта пегрина, мочиване и размерване в съответните държавни зимовници.

Чл. 11. Бубеното семе в държавните зимовници се застрахова при Българската земеделска и кооперативна банка. Застраховката на бубеното семе е задължителна и е за сметка на гренъорите.

Чл. 12. Българската земеделска и кооперативна банка закупува произведеното за местни нужди бубено семе, насипано в кутии по 10, 15 и 30 гр. нето, съответно опаковани и обандеровани.

Чл. 13. Закупеното за местни нужди бубено семе Българската земеделска и кооперативна банка пласира между бубохранителите със съдействието на кооперативни организации, като цените, по които ще става закупуването и пласирането, се определят ежегодно от министъра на земеделието и държавните имоти. При невъзможност да се пласира всичкото предназначено за пласиране в страната бубено семе, излишното количество се изнася от Българската земеделска и кооперативна банка.

В отделните райони може да се пласира и отхранва бубено семе само от расите и типовете, определени от съответния район.

Чл. 14. Продажбата на бубено семе в страната е позволена само в специални кутии от по 10, 15 и 30 гр. нето, които се облепват с държавен бандерол.

Чл. 15. Вносът на бубено семе е забранен. Министерството на земеделието и държавните имоти може да разреши вноса, ако в страната няма достатъчно бубено семе, или за опитни цели.

Чл. 16. Внасяното бубено семе трябва да е придружено с удостоверение, от което да се вижда по кой метод е произведено, какво количество е и от коя раса и тип пашкули е получено.

Внесеното семе се контролира и изследва по начина, установен за местното бубено семе.

Глава III

Бубохранене

Чл. 17. Люпенето на бубеното семе в населени места, където се отхранват повече от 100 унци, се извършва в общи люпилни от лица, завършили специални курсове или специално бубарско училище.

Чл. 18. Опазването на бубите и черниците от болести и неприятелни се провежда под ръководството на бубарските опитни и контролни станции от съответните агрономически и административни власти.

Чл. 19. Министерството на земеделието и държавните имоти може да обяви известни райони за заразни и да не допуска отхранването на буби в тези райони.

Чл. 20. Общинските кметове са длъжни да водят регистри за черничевите насаждения, броя на бубохранителите, отхраненото бубено семе и добитите сурови пашкули в района на общината им, както и да представят ежегодно сведения за тях на съответните околийски агрономи.

Глава IV

Черничарство

Чл. 21. За разширението и подобрието на черничарството се създават опитно-демонстративни, частни или обществени черничеве насаждения и черничеве разсадници.

Чл. 22. Частните черничеве разсадници се притежават или ръководят само от лица с земеделско образование.

Контролът на частните черничеве разсадници се извършва от органите на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Чл. 23. Черничевите насаждения покрай държавните и общински пътища, както и на други обществени места се използват за бубохранене, като се отдават под наем по цени ежегодно определени от комисия в състав: околийският агроном, представител на съответното учреждение и общинският кмет. За отдадения под наем черничев лист комисията съставя протокол, който се утвърждава от областния началник на земеделието.

Чл. 24. Забранява се изсичането или изкореняването на черничевите дървета без разрешение на агрономическите служби.

Глава V

Пашкулопроизводство и копринарство

Чл. 25. Дава се изключително право на Българската земеделска и кооперативна банка да закупува ежегодно всички предназначени за продажба пашкули в страната.

Чл. 26. Българската земеделска и кооперативна банка закупува пашкулите по начин, установен в правилника. Пашкулите се заплащат на твърди цени франко складовете или събирателните пунктове по цени, определяни ежегодно от Министерския съвет по доклад на министъра на земеделието и държавните имоти.

Границите на районите за разните типове пашкули се определят с заповед на министъра на земеделието и държавните имоти.

Забележка. Забранява се без разрешение на Министерството на земеделието и държавните имоти прехвърлянето на пашкули, предназначени за продажба, от един в друг район.

Чл. 27. Българската земеделска и кооперативна банка закупува пашкули само от производителите.

Кооперативните сдружения, кредитирани от Българската земеделска и кооперативна банка със съгласието на съответния банков клон, могат да организират събирането на пашкули от производителите в седалищата си, като ги внасят своевременно в съответните банков пашкулосушилници или събирателни пунктове за сметка на самите производители.

Чл. 28. Приемането на пашкулите в банковите складове и събирателните пунктове се извършва от комисия в състав: по един представител на Българската земеделска и кооперативна банка, агрономическите служби и бубохранител, посочен от местната задруга.

Чл. 29. Изплащането на закупените пашкули се извършва веднага в брой от съответните клонове на Българската земеделска и кооперативна банка.

Чл. 30. Гренъорите могат да закупуват направо от производителите необходимите им за производство на бубено семе пашкули, като бубохранителите представят удостоверение, че партидите им са от репродукционно бубено семе и че са прегледани и одобрени от агрономическите служби.

Чл. 31. Гренъорите са длъжни да продават бракуваните, порали негодност за производство на бубено семе, партии пашкули на Българската земеделска и кооперативна банка в сурово или изсушено състояние. Един килограм сухи пашкули се приемат за три килограма сурови.

Чл. 32. Пашкулите, предназначени за производство на бубено семе, както и тези, които се закупуват от Българската земеделска и кооперативна банка или натоварените от нея кооперации, се освобождават от изнасяне на пашкулното тържище, а закупените пашкули не се облагат с общински и други такси.

Чл. 33. Българската земеделска и кооперативна банка изсушава, сортира и съхранява пашкулите в своите сушилни и антрепозити, както и в сушилните и складовете на кредитираните, от нея кооперативни организации и в наети частни такива.

Чл. 34. Продажните цени на сухите пашкули се определят от комисия, назначена от министъра на земеделието и държавните имоти, в състав: представител на Министерството на земеделието и държавните имоти, на Българската земеделска и кооперативна банка, на Министерството на търговията, промишлеността и труда и на Министерството на финансите, като се вземат под внимание: покупните цени, разходите по изсушаването, сортирането и съхраняването на пашкулите до продажбата им, лихвите на ангажираните банков средства, амортизацията на банковите сушилни за пашкули и складове, административни разходи, фири и други разходи, свързани с пашкулната кампания.

Определените от комисията продажни цени се одобряват от министъра на земеделието и държавните имоти.

Чл. 35. Всички местни свилоточни предприятия са длъжни да се снабдяват с необходимите им пашкули изключително от Българската земеделска и кооперативна банка.

Собственици или наематели на свилоточни предприятия, които ще закупуват пашкули от Българската земеделска и кооперативна

банка, подават най-късно до 1 октомври заявление до управлението на банката, в което посочват какви количества пашкули желаят да закупят.

Чл. 36. Българската земеделска и кооперативна банка разпределя закупените от нея пашкули между местните свилоточни предприятия. Разпределението се извършва от комисия в състав: представители на Министерството на земеделието и държавните имоти, на банката, на Министерството на търговията, промишлеността и труда и на професионалната организация на свилоточните предприятия. Разпределението на пашкулите се одобрява от управителния съвет на банката.

Професионалната организация на свилоточните предприятия е длъжна ежегодно, преди разпределението на пашкулите да представи в управлението на Българската земеделска и кооперативна банка списък на свилоточните предприятия, които ще закупват пашкули, с обозначение на годишния им капацитет и за каква коприна са организирани да работят.

Чл. 37. В 15-дневен срок от дения на съобщението за отпуснатите му пашкули всяко свилоточно предприятие е длъжно да внесе в управлението на Българската земеделска и кооперативна банка капаро, равно на 20% от стойността на определеното му количество пашкули в брой или в добре гарантирани полици, които могат да бъдат приети за сkonto от Българската народна банка.

Чл. 38. Свилоточните предприятия не могат да препродават закупените от Българската земеделска и кооперативна банка пашкули без съгласието на последната.

Чл. 39. Свилоточните предприятия са длъжни да волят специална книга, по даден от Българската земеделска и кооперативна банка образец, заверена от местния банков клон, в която да вписват редовно по дати закупените количества пашкули и добитата от тях коприна и отпадъци.

Чл. 40. Българската земеделска и кооперативна банка може да изнесе в чужбина пашкули с разрешение на министрите на земеделието и държавните имоти, на търговията, промишлеността и труда и на финансите.

Чл. 41. Право на техники по пашкулопреработване и свилоточене имат само ония лица, които са завършили специално бубарско или копринарско училище в нас или в чужбина и са издържали съответния изпит след едногодишен стаж при държавно, обществено или частно заведение за изсушаване, преработване и отмотаване на пашкулите.

С право на пашкулопреработване се ползват и лицата, които до влизане на настоящия закон в сила са отководили самостоятелно машиницията на пашкули при пашкуловилния.

Чл. 42. Изследването на пашкулите и контролирането на технологическите качества на коприната за нуждите на страната и за износ е задължително и се извършва от копринарския отдел при Централния земеделско-изследователски институт в София срещу такси, определени в правилника.

Чл. 43. Предназначената за износ коприна трябва да се съпровожда с удостоверение за индустриалните й качества.

Чл. 44. Под наименованието коприна се разбира само нишката, добита от копринените буби.

Чл. 45. Тъкани и други изделия, които не са от коприна, но имитират последната, се наричат изкуствени. Забранява се поставянето на етикети върху тях с наименованието „изкуствена коприна“.

Чл. 46. Всички конци, прежди, тъкани, плетени и други копринени изделия, преди да бъдат пуснати за продажба, се маркират със специални знаци, които се определят в правилника.

Чл. 47. Проеждите, тъканите, плетените и други изделия, съставени от коприна и други влакна, се маркират под името „смесени с коприна“, като се посочва процентът на коприната в тях.

Чл. 48. Маркирането на копринените изделия влиза в сила 6 месеца от публикуването на настоящия закон в „Държавен вестник“.

Глава VI

Насърчителни мерки

Чл. 49. За подобрието и разширението на бубарството Министерството на земеделието и държавните имоти, съгласно чл. 2 от закона за земеделско-стопанските опитни, изследователски и контролни учреждения, създава специални бубарски опитни и контролни институти, станции и бубарски участъци.

Чл. 50. За подготовка на специалисти и техници по отглеждане на черницата и бубата, пашкулопреработване и свилоточене Министерството на земеделието и държавните имоти открива бубарски училища.

Чл. 51. Стопаните на черничевы градини и разсадници се освобождават от поземлен данък, пъларщина и от всички държавни, общински и други данъци върху прихода, добит от тях в продължение на 10 години от засаждането им.

Чл. 52. Българската земеделска и кооперативна банка отпуска специални безлихвени заеми за строеж на люпилни за бубено семе, бубарници и гренажни заведения по планове, одобрени от Министерството на земеделието и държавните имоти, като лихвите на заемите се изплащат от същото министерство и се предвиждат ежегодно в бюджета му.

Чл. 53. Учреденият при Българската земеделска и кооперативна банка съгласно чл. 17 от наредбата-закон за закупуване на пашкули („Държавен вестник“, бр. 91, от 22 април 1935 г.) фонд „Подобрение на бубарството и черничарството“ остава да съществува.

Чл. 54. Средствата на фонда „Подобрение на бубарството и черничарството“ се събират от специална такса в размер 5% върху продажната цена на сухите пашкули, от такси по изпитване качествата на пашкулите и коприната, от продажба на черничев лист, конфискувани материали, от глоби и други.

Чл. 55. Средствата на фонда се изразходват както следва:

- а) за уреждане на общи люпилни за бубено семе и демонстративни бубарници;
- б) за производство на посадъчен черничев материал и създаване и поддържане на опитно-демонстративни черничевы насаждения;
- в) за постройка и обзавеждане на гренажни заведения и производство на репродукционно бубено семе при бубарските опитни и контролни станции;
- г) за постройка и поддържане на държавни зимовници за подготовка и запазване на бубеното семе;
- д) за опазване на бубите и черниците от болести и неприятели;
- е) за покриване загубите на Българската земеделска и кооперативна банка при продажбата на пашкули и бубено семе;
- ж) за уреждане на курсове и бубарски и копринарски изложби;
- з) за пропаганда във връзка с подобрието на бубарството, черничарството и копринарството;
- и) за изследване, проучване и специализация в областта на бубарството, копринарството и черничарството;
- к) за издържане и обзавеждане на бубарските институти, станции и участъци;
- л) за изплащане обезщетения на бубохранители, производители на бубено семе и други.

Чл. 56. Ако средствата на фонда не са достатъчни да покрият загубите на Българската земеделска и кооперативна банка от продажбата на пашкули, такива се предвиждат в следващия бюджет на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Чл. 57. Черничевите дръвчета, бубените семена и суровите пашкули за производство на бубено семе се превозват по БДЖ с голяма бързина по облагодетелствувателните тарифи.

Глава VII

Наказателни разпоредби

Чл. 58. Лицата, които произвеждат или разпространяват бубено семе без да спазват постановленията на настоящия закон или правилника за приложението му, се наказват с глоба от 5.000 до 10.000 лв., като бубеното семе се унищожава. Ако нарушителите са гренажори, за втори път глобата им се удвоява и им се отнема завинаги правото да произвеждат бубено семе в страната.

Чл. 59. Бубено семе, което е внесено в страната контрабанда или е произведено без да се спазва настоящият закон и правилникът за приложението му, както и получените от него буби, се унищожават, произведените пашкули се конфискуват, а нарушителите се глобят от 500 до 1.000 лв. за всяка униция бубено семе от по 30 грама.

Чл. 60. Продавачите и разпространителите на немаркирани или неправилно маркирани тъкани, конци и други изделия от коприна, от изкуствени и смесени влакна се наказват от министъра на търговията, промишлеността и труда с глоба от 5.000 до 100.000 лв., а самите материали се конфискуват.

Чл. 61. Който отсече или изкорени черничево дърво без разрешение, се наказва от министъра на земеделието и държавните имоти с глоба до 500 лв. за всяко унищожено дърво. Глобите са окончателни и не подлежат на обжалване. Те се събират по реда за събиране на преките данъци и се внасят в фонда „Подобрение на бубарството и черничарството“.

Чл. 62. Който умишлено повреди или унищожи черничевы плетове, черничевы дървета, огради на черничевы насаждения или открадне черничев лист, черничевы дървета, бубено семе, пашкули и копринени изделия, наказва се с тъмничен затвор от 3 месеца до 2 години и с глоба до 5.000 лв.

Чл. 63. Който умишлено унищожи собствени черничевы насаждения, бубарски инвентар, бубено семе, буби, пашкули и др. с цел да получи обезщетение, наказва се с тъмничен затвор до 2 години и с глоба от 500 до 5.000 лв.

Чл. 64. Нарушенията на настоящия закон се констатира с акт от органите, натоварени с приложението му.

Чл. 65. Въз основа на съставените актове министърът на земеделието и държавните имоти, респективно министърът на търговията, промишлеността и труда или упълномощените от тях лица, издават наказателни заповеди за глобяване виновното лице и конфискуване на материалите, предмет на нарушението.

Наказателните заповеди могат да бъдат обжалвани в двуседмичен срок от дения на връчването им пред съответния съд, присъдите на който са окончателни и не подлежат на обжалване.

Чл. 66. За нарушение и неизпълнение разпореденията на настоящия закон, за които няма специално предвидено наказание, нарушителите частни и длъжностни лица се наказват от министъра на земеделието и държавните имоти с глоба от 500 до 5.000 лв.

Наказателните заповеди могат да бъдат обжалвани в двуседмичен срок пред надлежния околийски съдия, като пред първа и последна инстанция.

Глава VIII

Особени разпоредения

Чл. 67. Загубите, нанесени от кражба, повреждане и унищожаване на бубено семе, буби, пашкули, черничевы насаждения, бубарски инвентар и други, причинени от известни и неизвестни злосторници, от заловен и незаловен добитък, се обезщетяват съгласно закона за подобрието земеделското производство и опазване полските имоти.

Чл. 68. Настоящият закон влиза в сила 30 дни след обнародването му в „Държавен вестник“.

Чл. 69. Контролът по приложението на настоящия закон се възлага на органите на Дирекцията на земеделието, скотовъд-

ството и земеделското образование при Министерството на земеделието и държавните имоти, на Министерството на търговията, промишлеността и труда по отношение членове 45, 46, 47 и 48, а на членове 25, 27, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39 и 42 на Българската земеделска и кооперативна банка.

Контролът се провежда със съдействието на административните и полицейските власти.

Чл. 70. За приложение на този закон се изработват нужните правилници, които се утвърждават с царски указ.

Чл. 71. Настоящият закон отменява всички закони и правилници, които му противоречат.)

Председател Христо Калфов: Които г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за бубарството, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка втора от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за Пощенската спестовна каса.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Г-да народни представители! Ще ви докладвам на второ четене законопроекта за Пощенската спестовна каса. От комисията се направиха някои малки промени, които ще моля да приемете и да гласувате. (Чете)

„ЗАКОН

за Пощенската спестовна каса

Глава I

Устройство и цел

Чл. 1. Пощенската спестовна каса, учредена при Министерството на железниците, пощите и телеграфите — Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните, се разпределя на два отдела: спестовен и чеков.

Към Пощенската спестовна каса могат да се придават, с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите, и други съществуващи или нови пощенски парични служби.

На четвъртия ред думата „разпределя“ се заменя с думата „подразделя“.

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието и чл. 1 с поправката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 2. Целта на Пощенската спестовна каса е: 1) да насърчава спестовността в страната, като събира, съхранява и оползотворява предимно дребните спестявания на населението, и 2) да провежда и улеснява вътрешните и международни парични преводи и касовата служба на държавни, общински и други обществени учреждения.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 3. Пощенската спестовна каса е отделна юридическа личност със седалище в София. Тя управлява поверените ѝ спестявания и суми, като се грижи за тяхното сигурно, целесъобразно и доходно оползотворение, съгласно постановленията на настоящия закон.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 4. Пощенската спестовна каса е подведомствена на министъра на железниците, пощите и телеграфите и се ръководи под негов надзор от главния директор на пощите, телеграфите и телефоните и директора на касата, назначен с царски указ.

Пред съдилищата Пощенската спестовна каса се представлява от юрисконсултите при Министерството на железниците, пощите и телеграфите или, по пълномощие, от държавните адвокати.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 5. Телеграфо-пощенските станции в страната извършват службите по Пощенската спестовна каса. При нужда, тя може да открива и свои клонове в страната за доброто обслужване на съответните райони. Клоновете се предвиждат в бюджета на касата и се откриват със заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Касовата служба на Пощенската спестовна каса се извършва от Българската народна банка като касова служба на държавата.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 6. Всички суми, поверени на Пощенската спестовна каса, както и следващите им се лихви са гарантирани от държавата.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 7. Книжката и документите във връзка с операциите на Пощенската спестовна каса се освобождават от герб съгласно за закона за гербовия налог.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 8. С разрешение на Министерския съвет, по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите, Пощенската спестовна каса може да уговаря и извършва международни парични преводи със сродни учреждения в чужбина, както и да членува в международни институти и съюзи по спестовното и чеково дело.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава II

Бюджет и личен състав

Чл. 9. Пощенската спестовна каса покрива своите разходи от собствените си приходи.

Кредитите за лични и веществени разходи на Пощенската спестовна каса и на клоновете се предвиждат в нейния бюджет, който се гласува по реда на чл. 118 от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

В същия бюджет се предвиждат и кредити за заплати на служителите при т. п. станции, натоварени изключително със службите на Пощенската спестовна каса.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 10. Служителите при Пощенската спестовна каса и клоновете ѝ имат всички права и задължения на държавни служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Кандидатите за служба при Пощенската спестовна каса, клоновете и службите ѝ при т. п. станции се назначават и повишават съгласно закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 11. На служителите по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните е забранено да дават на неправонамашни сведения за имената на вложителите по спестовни книжки и техните операции, както и за движението на чековите сметки, освен по искане на държавните учреждения, с разрешение от централното управление или съдебните власти.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава III

Спестовен отдел

Чл. 12. Всяко физическо или юридическо лице, както и административни лица и места могат да влагат суми в Пощенската спестовна каса по спестовни книжки.

Могат да влагат суми за сметка на малолетни: а) възходящи роднини (родители, деди) за малолетните си деца или внуци, включително заварените, приведените и указаконените; б) настоящи и попечителите или законните представители за сметка на лица, нахолящи се под тяхна власт; в) роднини от събременна линия, като: брат, сестра, чичо, вуйчо и др., както и лица нероднини — за сметка на малолетните си сродници или чужди по сродство малолетни.

На името на малолетни могат да се влагат суми и от тях самите, ако сами изкарват прехраната си или са учащи, безразлично дали живеят или не при родителите си.

Вложители по пощенски спестовни книжки могат да бъдат и българи, живущи в чужбина, независимо от поданството им.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 13. Централното управление на Пощенската спестовна каса, клоновете ѝ, както и телеграфо-пощенските станции, при които е въведена службата, издават на всеки вложител пощенска спестовна книжка, в която, чрез залепени спестовни марки и вписан текст, се удостоверяват вложените суми.

По изключение, могат да се приемат и вписват влогове, без да се изразяват със спестовни марки, по спестовни книжки на вложители, които внасят суми, неограничени по размер с настоящия закон.“

Тук се прибавят следните думи: „или за случаи, предвидени в правилника за спестовните каси“.

След това следва текстът на последната алинея: (Чете)
„Пощенската спестовна каса отговаря спрямо вложителите само за сумите, които ѝ са поверени по реда, определен по-горе.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 13 заедно с прибавката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 14. Един и същи вложител не може да притежава, на свое име и за своя лична сметка, повече от една спестовна книжка. На вложителите, неспазили това разпоредба, се изплаща служебно влогът по последната или последните спестовни книжки, които се задържат.“

Юридическите лица, както и административните лица и места могат да имат и повече спестовни книжки на свое име, във връзка с фондове и др., съществуващи при тях.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 15. Спестовните книжки се отпечатват от Пощенската спестовна каса и се доставят на телеграф-пощенските станции за издаване на вложителите, срещу заплащане.“

Срещу всяка изгубена, повредена или унищожена спестовна книжка се издава на правоимащия, срещу такса, нова книжка след извършване на предвидените формалности.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 16. Спестовните марки се отпечатват от Пощенската спестовна каса в съответни видове и стойности и се съхраняват в хранилището за държавни ценни книжа при Министерството на финансите, което снабдява службите ѝ, чрез Българската народна банка, с необходимите им количества по указание на касата.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 17. Най-малкият допустим влог по една спестовна книжка е 50 лв., а най-големият, заедно с лихвите, не може да надмине 100.000 лв. Горницата над този максимум, набрана от лихви, не се олихвява и се връща на вложителя.“

Комисията прибави следната нова алинея:

„Този размер може да се увеличава от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите, след вземане на мнение на Българската народна банка. Решението на Министерския съвет се обнародва в „Държавен вестник“.“

След това следва текстът на последната алинея: (Чете)

„Влоговете на всички държавни, общински и обществени учреждения, както и на благотворителните, спомогателните и други общополлезни сдружения и фондове са по размер неограничени.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 17 с прибавката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 18. Всеки вложител може да изтегли част или цялата вложена сума в спестовната си книжка, начина от 1 или 16 число на месеца, което следва подир датата на всеки отделен влог.“

Влоговете, внесени за сметка на малолетен от възходящите му роднини, настойника или законните му представители, както и влоговете, внесени от други лица за сметка на малолетни, се изплащат на вложителите веднаж на три месеца. Иначе изплащането става на малолетния, след като стане пълнолетен.“

Комисията прибави тук следната нова алинея:

„Когато вложител по спестовни книжки, издадени съгласно чл. 12, букви „а“, „б“ и „в“, почине или изчезне безследно, влогът се изплаща на законния представител или настойника на малолетния, след надлежно разрешение от съда, а ако малолетният почине или изчезне безследно, влогът се изплаща на законните му наследници.“

След това следва текстът на алинея четвърта и пета: (Чете)
„Малолетни, които вложат суми за своя лична сметка, могат да ги изтеглят на общо основание.“

Влоговете на военни чиновници в казармите, ученици в училища, болни в болниците, работници и служители в държавни, обществени или частни заведения, затворници и др. могат да се приемат и изплащат при особени условия, предвидени в правилника.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 18, с прибавката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 19. Върху влоговете се признава определената годишна лихва, която започва да тече от 1 или 16 число на месеца след датата на влога и престава от 1 или 16 число на месеца преди датата на изплащането, като лихвите от 50 и по-малко стотинки се изоставят, а ония над 50 стотинки се закръгляват в лев нагоре.“

Следващите се лихви за изтекла календарна година, изчислени и закръглени в левове в полза на службата, се вписват служебно в текущите сметки на вложителите ежегодно след 1 януари и от тази дата стават лихвоносни.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 20. Невписването на изчислените ежегодно лихви в самите спестовни книжки не влече загуби за вложителите, които могат да получат това вписване и за повече години наведнаж, до изтичане на давностните срокове, предвидени в настоящия закон.“

Пощенската спестовна каса дава ежегодно възможност на желаещите вложители да им се впишат съответните лихви в спестовните книжки.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 21. Спестовните книжки могат във всяко време да бъдат изисквани от службата за справки и проверки, както и за вписване на лихвите, ако това не е направено в продължение на 3 и повече последователни години.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 22. Влоговете по пощенските спестовни книжки и техните лихви не могат да бъдат заповорирани за частноправни и публично-правни вземания, освен ако по съдебен ред се установи, че са придобити по престъпен начин, и то по постановление на съда, в което се посочва и кому да се изплатят сумите.“

Временно спиране на изплащанията по спестовни книжки се допуска по съдебно постановление или по писмено искане на прокурорския надзор или на съдията-следовател.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 23. Спестовността и събирането на влогове може да се настъчва и чрез спестовни касички или други подходящи средства и начини, възприети от Пощенската спестовна каса.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 24. Погасяват се с давност вземанията по влогове и капитализирани лихви по спестовни книжки, по които не са извършени операции (влог, изплащане или вписване на лихви) в продължение на 5 години, ако сумата не надминава 99 лв. и в продължение на 15 години, ако сумата е по-голяма.“

Тази давност не тече против недееспособни.

Текущите лихви на изплатени изцяло спестовни влогове не се капитализират. Те се погасяват в течение на три години, считано от края на годината, през която е изплатен капиталът.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 24, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 25. Постановленията на предходния член се прилагат и по открити издадените досега спестовни книжки.“

Същите постановления не се прилагат по отношение на вложители от Добруджа и от освободените през 1941 г. земи, останали там през времето на чуждите режими, които представят спестовните си книжки до края на 1944 г. По така представените книжки се изплащат на правоимащите следващите им се влогове и лихви след 31 декември 1918 г.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 26. На вложители, които спестовни книжки са задържани във връзка със злоупотребления и образувани съдебни дела, се издават служебно нови книжки, по искане на заинтересуваните и според данните в ревизионните актове.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 26, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 27. Текущите сметки на вложителите се водят, олихвяват и приключват при централното управление на Пощенската спестовна каса в София, за цялата страна.“

Операциите по спестовните книжки са безплатни, освен за случаите, при които се събират такси, предвидени в таблицата.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 27, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава IV

Чеков отдел

Чл. 28. Всяко физическо или юридическо лице, както и административните места и лица могат да си откриват пощенски чекови сметки при Пощенската спестовна каса в София, или клоновете ѝ, ако отговарят на условията, предвидени в правилника.

Едно и също лице или учреждение може да има и повече чекови сметки на свое име, с определено предназначение.

Чекови сметки могат да се откриват и на физически или юридически лица, с местожителство в чужбина, без оглед на народността и поданството им.

Пощенската спестовна каса издава указател за чековите сметки, който е монопол на службата и се дава на желаещите срещу заплащане.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 28, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 29. Всеки притежател на чекова сметка, освен държавните и общински учреждения, е длъжен да внесе по откритата му чекова сметка основна вноска, определена в правилника, с която не може да разполага преди закриването на сметката, която може да стане по искане на заинтересувани или служебно.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 30. Движението на чековите сметки се води при Централното управление на пощенската спестовна каса в София и при съществуващите клонове, според местонахождението на сметките. Последните могат да се прехвърлят другиму.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 31. По чекови сметки могат да се внасят суми от пощенски записи, наложени платежи, ценни книжа, пощенски спестовни книжки, банкови чекове и др., както и да се заплащат всички видове пощенски, телеграфни, телефонни и радио такси и др.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 32. Размерът на внесените суми по чековите сметки е неограничен. За отделните вноски и за пощенските чекове могат да се установят пределни размери с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

На преводите по чекови сметки се дава ход в кръга на разполагаемата по тях наличност, без задължителната основна вноска.

Пощенските чекове ваят за изплащане до 30 дни от датата на издаването им, респективно на заверката им от службата.

Видовете платежни и прехвърлителни чекове и условията за използването им се определят от правилника. Платежните чекове могат да се прехвърлят по джиро.

Пощенски чек, неизплатен или неминат в заверение по сметка по каквито и да било причини, не подлежи на протест. Той се връща на представителя със съобщение причините за неизплащането.

Преводите по чекови и други сметки от и за чужбина се извършват съгласно законите в страната, респективно закона за търговията с външни платежни средства, при условия, определени в правилника.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 33. За операциите по чекови сметки се събират такси, определени в таблицата, които по начало се предплащат напълно.

Чековите сметки на службите по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните са освободени от такси. Министерският съвет, по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите, може да освободи от такса чековите сметки и на други държавни учреждения.

Прехвърлителните операции, от сметка в сметка, са освободени от такси.

Съобщенията за предназначението на внесената или превеждана сума, вписана върху гърба на отрезките от вносни бележки, чекове, чекови записи, се таксуват чрез облепване с пощенски марки, съгласно таблицата за пощенските такси.

Писмата и съобщенията от службата до сметкопритежателите се освобождават от пощенска такса, а тези от последните до службата се таксуват на общо основание.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 33, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 34. Образците, вносните бележки, чекове, чекови записи и др. за операции по чековите сметки са монополно издание на По-

щенската спестовна каса, която снабдява клиентите с такива образци, срещу заплащане при условията и цените, определени в таблицата за таксите.

Нарушителите на монопола заплащат на Пощенската спестовна каса продажната стойност на отпечатаните от тях образци, които се конфискуват.

Държавните и общински учреждения, притежатели на чекови сметки, могат да си отпечатват и сами някои от горните образци, с изключение на чековете, след съответно одобрение от Пощенската спестовна каса.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 35. Върху задължителната основна вноска и наличностите по чековите сметки се одобрява лихва, изчислена върху най-малкото салдо през всяко полулуние.

Текущите лихви по ликвидирани през годината чекови сметки не се капитализират в края на годината и са изискуеми от правоимащите в срок до 3 години, считано от края на годината, през която е закрита сметката.

Върху сумите по чекови сметки на притежатели, освободени от такси, не се одобрява лихва.

Начиная от 1 юли 1944 г. върху задължителната основна вноска и наличностите по чековите сметки не се одобрява лихва.“

Комисията прие следната нова алинея: (Чете)

„Наличностите по чековите сметки в размер до 100.000 лв. по една сметка не могат да бъдат заповири за частно-правни и публично-правни вземания, освен ако по съдебен ред се установи, че са придобити по престъпен начин и то по постановление на съда, в което се посочва и кому да се изплатят сумите.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 35, заедно с прибавката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 36. Службата не отговаря за закъсняло вписване, прехвърляне или изплащане на суми по чековите сметки, за погрешно инкасиране или изплатени суми по вина на сметкопритежателя, вносителя или техните пълномощници, нито ако правната дееспособност на сметкопритежателя или пълномощника се е изменила, но не е постъпило в службата писмено уведомление за това.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 37. Чекови сметки, останали без движение в продължение на 3 години, се закриват служебно и не се слихвяват. Непотърсените суми по такива закрити сметки се потасяват в продължение на 7 години.

Сумите по вносни бележки, предназначени за закрити или несъществуващи чекови сметки, се връщат на вносителите; ако не бъдат потърсени и изплатени на вносителите в продължение на 3 години от датата на вноската, се изземват.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 37, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава V

Лихви и пласменти

Чл. 38. Размерът на лихвата, която Пощенската спестовна каса одобрява на влоговете по спестовни книжки и на сумите по чекови сметки, се определя в началото на всяка година, според общото равнище на лихвените проценти в страната, с постановление на Министерския съвет, по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите.“

Комисията прие следната добавка на края на първата алинея: (Чете)

„след като вземе мнението на Българската народна банка. Постановлението на Министерския съвет се обнародва в „Държавен вестник“.

Следват втора и трета алинеи: (Чете)

„Когато няма промяна в размера на определените от Министерския съвет лихвени проценти, действието на последните се продължава в началото на всяка година с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Лихвата се капитализира и става изискуема за правоимащите след края на всяка операционна година.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 38 заедно с прибавката, която докладва г-н докладчикът, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Първата и втората алинеи на чл. 39 се заличават и вместо тях се поставят следните две алинеи: (Чете)

„Чл. 39. Средствата на Пощенската спестовна каса могат да бъдат оползотворени:

1. В срочни и безсрочни влогове и текущи сметки при Българската народна банка, Българската земеделска и кооперативна банка, Банка „Български кредит“ и други държавни банки, при предварително уговорени условия между страните, одобрени от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите.“

Следват останалите алинеи на чл. 39: (Чете)

„2. В краткосрочни заеми, отпускани на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните и Главната дирекция на железниците и пристанищата за строителни и производителни цели, в размер до 25% от общата цифра на събраните влогове.

3. В държавни и гарантирани от държавата ценни книжа.

Заемите по точка 2 се отпускат с закон при условията, уговорени с Пощенската спестовна каса, одобрени от министъра на железниците, пощите и телеграфите и министъра на финансите.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 39 с направената поправка от г-н докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 40. При оползотворение средствата на Пощенската спестовна каса се взема мнението на „Комитета за управление на обществените фондове“ по закона за плащане и оползотворяване обществените фондове, сумите от Спестовната каса и от държавните предприятия.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 40, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава VI

Приходи и печалби

Чл. 41. Лихвената тарифа, пласментните операции, размерът на таксите и другите приходоизточници на Пощенската спестовна каса се установяват по начин, щото постъпилите приходи, след покриване на разходите по издръжка, разширение и подобрене на службите, да осигуряват една чиста печалба, която се разпределя, както следва:

1. 85% в приход на държавното съкровище;

2. 5% в приход на държавното съкровище по слетия фонд „Саториуми и почивни станции“.

3. 10% за взаимноспомогателната каса при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 41, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 42. Съществуващите резервни фондове по досегашните закони за Пощенска спестовна каса и Пощенски чекови сметки, както и 50% от чистите приходи на Пощенската спестовна каса по настоящия закон, произхождащи от вложените средства в ценни книжа, образуват резервен фонд за покриване на курсови разлики и други загуби по службите на касата.

В полза на същия фонд остават и приходите от курсови разлики и премии на излезлите в тираж ценни книжа, както и всички суми, поверени на Пощенската спестовна каса, иззети като покрити с давност по членове 24, 35 и 37 от настоящия закон и събраните суми по начети и съдебни дела.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 42, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава VII

Счетоводство и контрол

Чл. 43. Пощенската спестовна каса води, урежда и приключва сметките си по правилата на двойното счетоводство.

Спестовният и чеков отдел водят свои самостоятелни счетоводства, които се обединяват в крайните им резултати на 31 декември в един общ баланс.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 43, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 44. След приключване на всяка операционна година, Пощенската спестовна каса изготвява баланс и сметка „Загуби и печалби“, които се проверяват от трима членове на административния съвет при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните, назначени с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите, съгласно чл. 83 от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Отчетът заедно с резултата от проверката се представят на министъра на железниците, пощите и телеграфите за одобрение и се изпращат във Върховната сметна палата за освобождаване на отчетниците от отговорност.“

Годишните отчети на Пощенската спестовна каса се публикуват.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 44, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Глава VIII

Взаимноспомогателна каса

Чл. 45. Съществуващата при Пощенската спестовна каса „Взаимноспомогателна каса за настоящи и бивши служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните“ има за цел:

1. Да отпуска: а) заеми на правоимащи членове; б) еднократни безвъзвратни помощи на продължително боледували членове; в) периодични помощи, за срок до три години, на бедни членове, които са били уволнени от служба по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните поради болест и не получават пенсия, и г) осигурителни помощи на наследниците на починали членове.

2. Да съдействува за снабдяване на членовете със собствени жилища.

3. Да издава свидетелства за гаранции на членовете, които са на служба по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 45, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 46. Средствата на Взаимноспомогателната каса се образуват от:

1. Капиталите на слетите бивши „Спомогателна каса“ и „Взаимноспомогателната каса за смъртни случаи“.

2. Встъпителни вноски от всеки нов член.

3. Тримесечни вноски от всеки член за осигурителна помощ и за посрещане загубите по гаранциите.

4. 10% от печалбите на Пощенската спестовна каса.

5. Отстъпка от продадените в телеграфо-пощенските станции и служби лотарийни билети, марки фонд „Обществени осигуровки“, пощенски, колегни, гербови и други марки, както и от продажбата на унищожени такива марки, останали в архивите на службите при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

6. Осигурителни помощи на починали членове непотърсели или неизплатени поради непредставяне на всички необходими документи в срок до 5 години от датата на смъртта.

7. Такси от реклами и други, поставени в п. т. т. помещения или съоръжения.

8. Лихви на капитала.

9. Дарения.

10. Разни.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 46, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 47. Всички щатни служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните са задължително членове на Взаимноспомогателната каса.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 47, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 48. Еднократните, периодичните и осигурителните помощи не подлежат на заповед, освен за дългове към Взаимноспомогателната каса и към службите при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 48, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 49. Издадените от Взаимноспомогателната каса свидетелства за гаранции се признават и приемат от държавата за равносложни на изискваните гаранции за държавните служители по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните.

В случай на злоупотреба по службата от служителите по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните, членове на касата, последната плаща до размера на гаранционните свидетелства.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 49, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: (Чете)

„Чл. 50. Лихвата на заемите не може да бъде по-голяма от онай, която вземат държавните кредитни учреждения. В случай на просрочване, те носят установената лихва и без да са протестирани от деня на падежа.

Вземанията на касата подлежат на изпълнение съгласно чл. 557, т. 10, от закона за гражданското съдопроизводство, въз основа установяващите вземането документи.“

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 50, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 51 се зачерква.

Чл. 52 става чл. 51. (Чете)

„Глава IX

Общи разпореджия

Чл. 51. Пощенската спестовна каса се ползува от услугите на всички служби по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните, при условията, предвидени в настоящия закон и в закона за пощите, телеграфите и телефоните за службите на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 51, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 53 става 52. (Чете)

„Чл. 52. Видът, размерът и начинът на събиране таксите за операциите и таксите за особени услуги, за нови спестовни книжки и дубликати и стойността на образците и указателите се определят в таблица, одобрена от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите и писмено съгласие на министъра на финансите.

В същата таблица се определят и ония държавни учреждения, които по изключение се освобождават от такси и от заплащане стойността на някои образци.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 52, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 54 става 53. (Чете)

„Чл. 53. Архивните книжки и документи при Пощенската спестовна каса се унищожават по начини и в срокове, предвидени в правилника.

Разписките, чековете, образците от подписи и извлеченията по чековите сметки се палят 10 години.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 53, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 55 става 54. (Чете)

„Чл. 54. За всички престъпления по службите на Пощенската спестовна каса се прилагат наказанията, предвидени в общия наказателен закон.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 54, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 56 става чл. 55 и се изменя така: (Чете)

„Чл. 55. Подробностите по приложението на настоящия закон се определят в правилници, одобрени от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите и утвърдени с указ.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 55 с направените поправки и добавки от г-н докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Дограмаджиев: Чл. 57 става чл. 56. (Чете)

„Чл. 56. Настоящият закон отменя за закона за Пощенската спестовна каса от 1926 г. и закона за пощенските чекови сметки от 1926 г. с всичките им изменения и допълнения, както и всички други законоположения, които му противоречат.

Председател Христо Калфов: Които приемат чл. 56, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Минаваме на точка последна от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за уеднаквяване на наказателно-съдопроизводствените правила по някои закони.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Филип Махмудиев: Г-да народни представители! Комисията направи някои изменения на предлагания законопроект и той доби следната редакция: (Чете)

„ЗАКОН

за уеднаквяване на наказателно-съдопроизводствените правила по някои закони

I

По закона за наказателното съдопроизводство

§ 1. Надсловът на глава II, книга VI, се изменя така: „Бързо производство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на законопроекта и § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 2. Чл. 649 се изменя така: „Правилата, предвидени в тази глава, се прилагат по дела за престъпления по членове 98—105, 109—116 и 324—328 от наказателния закон, както и по дела, за които това е постановено в особени закони.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 3. Чл. 650 се изменя така: „По тия дела извършването на предварително следствие не е задължително.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: Премахва се последното изречение от втората алинея: (Чете)

„§ 4. Чл. 651 се изменя така: „Когато предварителното следствие не е извършено или когато мярката за неотклонение не е взета от съдията-следовател, тя се постановява от прокурора. Постановлението относно мярката може да се обжалва пред областния съд, определеното на който е окончателно и не подлежи на обжалване, но може да бъде заменено или отменено от същия съд, ако изменителите се обогателства налагат това.

За деяния, които се наказват със строг тъмничен затвор или с по-тежко наказание, мярката за неотклонение е задържане под стража.

Председател Христо Калфов: Които приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 5. Чл. 652 се изменя така: Прокурорът внася делото в съда в седемдневен срок след получаването му.

Прокурорът и съдът могат да разделят делото така, че: а) внасянето и разглеждането на делото за някои от деянията да се остави за по-късно, ако събраните доказателства обезпечават наказателното преследване за по-важните от тях; б) делото да се внесе и разгледа само за ония обвиняеми, за които то е готово или може бързо да се приготви, ако разглеждането на деянията за останалите би отнело значително време.

Председател Христо Калфов: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 6. Чл. 653 се изменя така: „Когато по тия дела бъдат дадени пред съда показания, които уличават неучастващи в производството лица в извършване на престъпления, подлежащи на разглеждане по правилата на тази глава, те имат значение на показания, дадени на предварително следствие по отношение на същите лица.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 7. Чл. 654 се изменя така: „Сроковете за посочване на доказателства по членове 306 и 308 са седемдневни.

Съдът разглежда делото в съдебно заседание най-късно до две седмици след изтичането на тези срокове. Неявяването на свидетели не е пречка за разглеждане на делото, ако те са дали писмени показания при дознанието или при предварителното следствие, или ако има други свидетели за същите обстоятелства.“

Председател Христо Калфов: Г-да народни представители! Предложено е предложение по § 7 от народния представител г-н Ангел Държански. Той предлага, чл. 654, алинея трета, да се измени така: (Чете)

„Неявяването на разпитани при дознанието или при предварителното следствие свидетели, ако то се дължи на сериозни затруднения, не е пречка за разглеждане на делото; техните показания се прочитат.“

Ангел Държански: Искам думата по предложението, г-н председателю!

Председател Христо Калфов: Имате думата

Ангел Държански: (От трибуната) Г-да народни представители! Наказателният процес е устен. Това е принцип, това е правило за него. Едно изключение е направено в нашето наказателно съдопроизводство, като се допуска по силата на чл. 363 в известни случаи да бъдат четени показанията на разпитани свидетели, дадени при дознанието или при предварителното следствие. Аз мисля обаче, че това постановление трябва да се прилага особено внимателно. Третата алинея на § 7, доколкото разбрах, в комисията не е приета така, както се докладва тук. Напротив, почти всички членове от комисията са се изказали против изменението на тая трета алинея, били са против тая редакция. Въпреки това обаче тя се докладва така.

Смятам, че ако се приеме тая алинея така, както се докладва, има известна опасност, че може да се попадне в грешка.

Г-да народни представители! Ще трябва да се четат показанията, дадени от свидетели при дознанието или при предварителното следствие, но аз мисля, че никой няма да отрече, че дознанието съвсем не е гаранция, че е събрана материалната истина. Напротив има много случаи, когато се вършат много сериозни грешки не само при дознанието, но и при предварителното следствие. Ето един свършен пресен случай.

По делото на нашия колега Дончо Узунов в Търново, даже още незавършило, са изнесени скандални случаи за показания, изтържнати с насилие от свидетели, и то не само при дознанието, но и при предварителното следствие. Свидетелите са отрели своите показания пред съда и е установено, че са взети с насилие. Ако, значи, показанията на тези свидетели, така както са депозирани, бъдат обсъдени от съда като дадени напълно истински и добросъвестно и биха влезли в основата на една присъда, безспорно е, че такава присъда, която ще бъде издадена въз основа на такива показания, ще бъде съвършено неправилна.

Аз ви моля да се съгласите да приемете това изменение, което предлагам. Не бива винаги, във всички случаи, когато свидетелите не се явяват, да бъдат четени показанията им. Това да става само тогава, когато има сериозни причини за отсъствието им. Аз ще приема и тази конcesия, че ако при всички случаи на отсъствие на свидетел трябва да се отлага делото, може да става едно нескончаемо отлагане. Обаче аз предлагам, когато свидетелът, поради сериозни затруднения, не се явява, в такъв случай да бъде заличаван и неговите показания да бъдат четени.

Това е моето предложение и моля да го приемете. Така ще има гаранция за правилно правораздаване.

Д-р Никола Минков: В кои случаи?

Ангел Държански: Съдът ще прецени по същество. Касае се само за това да се добави: ако невяждането се дължи на сериозни затруднения. Само тогава съдът да пристъпи към разглеждане на делото. Това е въпрос, който съдът по същество ще има да разреши. Защото, г-да народни представители, имаме следните случаи: свидетелът дал показания в София, разпитан е, тук се гледа делото; той дал показания, които не отговарят на истината, изтържнати са с насилие и сега по негови лични съображения не се явява, защото не желае да бъде изобличен. Той е готов да понесе санкцията на закона — глоба 200—300 лв., и няма да се яви. Съдът го заличава, дава ход на делото и чете показанията му. Но тия показания, които не са истински, може би ще послужат като основа на една присъда, която може да бъде съвършено неправилна.

Председател Христо Калфов: Има думата народният представител г-н д-р Никола Минков.

Д-р Никола Минков: (От трибуната) Г-да народни представители! Онзи, който е бил в съдебната зала, знае какво голямо практическо значение има основното правило в наказателния процес, именно — истината. Защото само при непосредствен разпит, само при поставянето свидетеля на козтосан разпит, само когато имате непосредствено впечатление от изказа на неговото лице, само когато той е оставен под контрола на много очи, може да има и пълна гаранция за едни показания, които ще бъдат близки до истината и които много не се отклонят от нея. Четенето на показанията е едно отклонение от този принцип, което се налага по необходимост. Но щом като то е едно изключение, наложено по необходимост, от един основен принцип, ние имаме задължението това отклонение да го ограничаваме колкото се може повече. И от тази гледна точка аз намирам, че предложението, което току-що се направи, напълно отговаря на основните принципи на наказателното съдопроизводство, и от друга страна то е в разрез с целите, които преследва настоящият закон — бързо правораздаване. Да се ограничи четенето на показанията само в някои случаи: когато това по преценката на суверенния съд е безусловно необходимо. Обратното: да се каже, че във всеки случай показанията ще бъдат четени — смятам, че това няма никого да ползува и във всеки случай ще бъде един извор на множество съдебни грешки.

Председател Христо Калфов: Има думата г-н министърът на правосъдието.

Министър д-р Константин Партов: Г-да народни представители! Аз ви моля да не приемате направеното предложение от почитаемия народен представител Ангел Държански по следните съображения. Аlineя 3 на § 7 от законопроекта не е нещо ново, то днес не се предлага. То е само едно редакционно оточняване, една по-голяма редакционна яснота на стария, съществуващия текст.

Ангел Държански: Който се прилага по специален закон, г-н министре!

Министър д-р Константин Партов: И добавям: този текст датира от 1922 г., не е от сега, от военновременните години.

Ангел Държански: Не е вярно!

Министър д-р Константин Партов: Този текст датира от времето, когато г-н Държански беше заместник-прокурор при Софийския окръжен съд и мой колега, и никога не е споделял тази глупост, за която днес говори. Ако е въпрос да правим аргументи от тази обща теза за недоверие към нашата полиция, за приписване на насилствени действия във всички случаи, то е друг въпрос. Аз отблъсвам тази теза с тази аргументация.

Какво предвиждаме ние? Това е стар текст, който е достатъчно изяснен с касационната практика, понеже датира от 1922 г., както казах. И най-важното, този текст съдът — и днес съм имал последната справка — винаги го тълкува във връзка с общото положение, което е прокарано в чл. 363 от наказателното съдопроизводство, и текста, който важи за обикновения наказателен ред. Ако приемем това предложение, което прави г-н Дър-

жански, ние ще трябва да изменим дори чл. 363 от закона за наказателното съдопроизводство, който датира от самото начало на наказателната процедура. Ясно е, че по силата на текста на стария чл. 363 винаги се четат показанията, когато свидетелът отсъствува поради смърт, поради болест, далечно отсъствие — повече от 100 км. — или поради ненамиране на свидетеля.

Повтарям. Текстът на § 7, алинея трета, не е нищо друго, освен това именно тълкуване на чл. 363.

Аз питам: какво ще пострада подсъдимият, ако не се яви някой страшен свидетел, който е разпитан при полицейското дознание и е дал известни показания? Но тия толкова уличаващи подсъдимия показания се имат пред вид от него и аз съм убеден, че той в отговора на обвинителния акт ще посочи своите контрадоказателства, без които по никой начин не може да се даде ход на делото.

Така че от един единствен случай да правим такова изменение на текста, аз смятам, г-да народни представители, че не би трябвало да отидем против целта — бързо производство, което да осигури бързо гледане на делото. А най-важното — това е един стар текст, съществуващ от 1922 г. Ние не правим абсолютно никаква промяна в него. По-голямо доверие трябва да имаме в полицията не — бих казал в съда, защото самият съд, като вили, че един свидетел не се явява и че неговите показания не са така изчерпателни, сължожат една или друга непълнота, няма да даде ход на делото. Ако няма и други свидетели, които да възпроизведат в процеса същите обстоятелства, една фактическа обстановка, естествено, самият съд, който не може, така да се каже, да не търси едно обосноваване на своята присъда за виновността на подсъдимия, ще намери повод да отложи делото.

Моля да се помне старият, съществуващият текст още от времето на г-н Държански и д-р Никола Минков.

Д-р Никола Минков: Обаче по закона за грабежите, г-н министре, а не по законите, които се гласуват! Там е целият въпрос, че Вие сега по въвеждате за 15 закона, за половината от делата в съдилищата, а то е само за грабежите, които са 1% от делата в съдилищата.

Министър д-р Константин Партов: Нищо подобно!

Д-р Никола Минков: Законът е пред мен.

Министър д-р Константин Партов: Никакви трудности няма при прилагане на текста.

Д-р Никола Минков: Грабежната процедура вие я въвеждате в общата наказателна процедура.

Председател Христо Калфов: Г-да народни представители! Ще поставя на гласуване предложението, направено от народния представител г-н Ангел Държански, с което г-н министърът на правосъдието не е съгласен. Ще прочете текста му. (Чете)

„§ 7. Чл. 654, алинея трета, да се измени така:

„Невяждането на разпитани при дознанието или при предварителното следствие свидетели, ако то се дължи на сериозни затруднения, не е пречка за разглеждане на делото; техните показания се прочитат.“

Когато г-да народни представители приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Г-да народни представители! Които приемат § 7, както се гласи, от г-н докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 8. Чл. 655 се изменя така: „Присъдите на областните съдилища са окончателни и може да се обжалват пред Върховния касационен съд в двеседмичен срок от произнасянето им.“

В касационния съд делата се разглеждат в двеседмичен срок от постъпването им. Делът на съдебното заседание се изяснява чрез обявление в съда. Подсъдимите, които са задържани под стража, не се допускат пред съда, но те могат да се представляват от адвокати.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 9. Чл. 656 се изменя така:

„По дела, които са подсъдни на околийските съдилища, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 654.“

Присъдите на околийските съдилища може да се обжалват по възлизен ред пред съответните областни съдилища в двеседмичен срок от произнасянето им.

В областните съдилища делата се разглеждат в двеседмичен срок от постъпването им и постановените присъди не подлежат на обжалване.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 10. След чл. 656 се прибавят:

„Чл. 656а. Когато един подсъдим е обвинен в извършването на различни престъпни деяния, някои от които подлежат на разглеждане по правилата на тази глава, то относно посочването на доказателствата и обжалването на присъдата, за всички деяния, се

спазва редът, предвиден за най-тежко наказуемото деяние; когато наказанието за най-тежките деяния е еднакво, спазва се редът, предвиден в тази глава.

Чл. 6566. Доколкуто в тази глава не се съдържат особени правила, прилагат се другите разпоредби на закона.

Председател Христо Калфов: Които приемат § 10, както се докладва от г-н докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 11. Надсловът на глава VI се изменя така: „Разни разпоредби“.

Председател Христо Калфов: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 12. Чл. 688 се изменя така: „Министерският съвет може да постанови някои престъпления, извършени от военни, приравнени, милитаризирани или граждански лица, наказуеми във военно време или при военно положение по-строго, да бъдат наказвани с предвидените за мирно време наказания, а също и да постанови, деяния, извършени от граждански лица, за които във военно време или при военно положение е предвидена подсъдност пред военните съдилища, да останат подсъдни на общите съдилища.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 13. Поделения I—IV (членове 689—702) се отменят, като се създава следният чл. 689:

„За престъпленията по членове 324—328 от наказателния закон, както и за ония, за които това е изрично постановено в някой особен закон, съдът прогласява за обявен престъпник онзи, срещу когото има силни улики, че е извършил престъплението и който се укрива от властта.

Прогласяването се произнася от областния съд по предложение на прокурора. Определението на областния съд е окончателно и не подлежи на обжалване, но то може да бъде изменено или отменено от същия съд, ако изменителите се обстоителства налагат това.

Имената на обявените престъпници се обявяват в „Държавен вестник“. Всеки гражданин може да залови обявения престъпник и да го предаде на властта. Всеки гражданин при преследването и задържането на такова лице има правата на полицейските стражари. Спохо разбойници гражданите имат тези права и преди обявяването им за престъпници.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„II

По наредбата за користните престъпления по служба

§ 14. Чл. 10 се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава II и § 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 15. Чл. 13 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 16. Членове 14 и 15 се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„III

По закона за защита на държавата

§ 17. Чл. 22 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.

Спрямо виновните по чл. 13 от този закон се прилага законът за истребление на разбойниците.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава III и § 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 18. Чл. 22-а се изменя така:

„Делата за престъпления по членове 2, 3, 4, 6, 9, 11, 13, 14, 16 до 16-з, извършени във военно време или при военно положение, са подсъдни на военните съдилища.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 19. В чл. 22-б думите „и със спазване на същите правила, посметати в предходния член“, се заличават.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 20. Чл. 22-г се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 21. В чл. 23 цифрата „654а“ става „689“.

Председател Христо Калфов: Които приемат § 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 22. Чл. 24, алинея първа се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„IV

По закона за престъпните деяния против вътрешния ред, личната или имотна безопасност в чужди държави

§ 23. Чл. 8 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство. За същите деяния се прилага и чл. 689.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава IV и § 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 24. Чл. 9 се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 24, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„V

По закона за истребление на разбойниците

§ 25. Чл. 10 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство. За същите деяния се прилага и разпоредбата на чл. 689.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава V и § 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 26. Чл. 11 се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 26, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„VI

По закона за ограничение на престъпленията против личната и обществена безопасност

§ 27. Чл. 46 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава V и § 27, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 28. Чл. 47 се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 28, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„VII

По закона за допълнение на закона за ограничение на престъпленията против личната и обществена безопасност

§ 29. § 6 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство. За същите деяния се прилага и чл. 689.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава VII и § 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)
„§ 30. § 7—12 се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„VIII

По закона за взривните вещества и оръжията

§ 31. След чл. 98 се прибавя чл. 98-а, със следното съдържание:
„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава VIII и § 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„IX

По закона за гражданската мобилизация

§ 32. Чл. 52 се отменя.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава IX и § 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 33. Чл. 54 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 33, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„X

По закона за реквизицията

§ 34. Чл. 31 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава X и § 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XI

По закона за запазване моралната и материална сила на войската

§ 35. Алинеи трета и четвърта на чл. 7-а се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XI и § 35, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 36. Чл. 16 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство. За същите деяния се прилага и чл. 689.

Във военно време или при военно положение същите дела са подсъдни на военните съдилища.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 37. Членове 17 и 18 се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 37, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XII

По закона за защита на нацията

§ 38. Чл. 49 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XII и § 38, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XIII

По закона за осигуряване на снабдяването и регулиране на цените

§ 39. Чл. 56 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон, във от тия по чл. 53, се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XIII и § 39, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XIV

По закона за разтуряне на партийно-политическите организации

§ 40. Чл. 16 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XIV и § 40, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 41. Членове 17, 18 и 19 се отменят, а чл. 20 става чл. 17.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 41, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XV

По наредбата за отнемане в полза на държавата имотите на нелегални организации

§ 42. Чл. 9 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XV и § 42, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XVI

По закона за защита безопасността на Държавата

§ 43. Чл. 13 се изменя така:

„Делата за престъпни деяния по този закон се разглеждат по реда на глава II, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство. За същите деяния се прилага и разпоредбата на чл. 689.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XVI и § 43, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 44. Членове 14 и 15 се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 44, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XVII

По закона за работата на затворниците

§ 45. Чл. 27 се изменя така:

„Затворниците, извадени на работа преди изтърпяване на една четвърт от определеното им с присъдата наказание, се ползват от намалението по предходния член след изтичане на този срок. Осъдените на тъмничен затвор до два месеца включително не се ползват от това намаление.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XVII и § 45, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„XVIII

Преходни разпоредби

§ 46. Разпоредбите в другите закони, които препращат към съдопроизводствените правила на някои от законите, упоменати в този закон, или към отменените правила, съдържащи се в глави II и VI, книга VI, от закона за наказателното съдопроизводство, се отменят.“

Председател Христо Калфов: Които приемат заглавието на глава XVIII и § 46, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Филип Махмудиев: (Чете)

„§ 47. Завършените дела, по които до влизане на този закон в сила е постановена присъда от първата инстанция, се разглеждат по досегашния ред.“

Председател Христо Калфов: Които приемат § 47, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.
Законопроектът е окончателно приет.
Дневният ред е изчерпан.

Г-да народни представители! Моля, идното заседание да бъде във вторник, 23 т. м. Които приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

За идното заседание, вторник, 23 т. м., 15 ч., в съгласие с правителството, предлагам следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За отстъпване даром от държавата на Българската национална спортна федерация покрития недвижим имот, находящ се в София, ул. „Бачо Киро“ № 4.

2. За отстъпване от държавата на Съюза на бойците от фронта в България държавен покрит недвижим имот, находящ се в София, ул. „Клементина“ № 10.

3. Първо четене проекто-отговора на тронното слово.

Петко Стайнов: Моля да бъде записан да говоря по отговора на тронното слово.

Председател Христо Калфов: Които са съгласни с този дневен ред, както го прочетох, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигам заседанието.

(Вдигнато в 17 ч. 40 м.)

Председател: ХРИСТО КАЛФОВ

Секретари: { ДИМИТЪР САРАДЖОВ
АТАНАС ЦВЕТКОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ